

We Lwowie, dnia 23. października 1908,

Alg 395]

Sprawozdanie

Komisji budżetowej o przedłożeniu Wydziału krajowego w sprawie zmiany etatu posad i płac lekarzy i urzędników kraj. Zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie.

Wysoki Sejmie!

Przedłożenie Wydziału krajowego, którego tytuł powyżej przytoczono, zakreśla wnioski zmiany w etacie posad i płac lekarzy i urzędników kraj. Zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie, zmierzając do przeprowadzenia: 1) regulacji pborów personalu etatowego tegoż zakładu; 2) powiększenie tegoż etatu o 1 siłę lekarską, mianowicie 1 sekundaryusza.

Potrzebę regulacji płac uzasadnia przedłożenie Wydziału krajowego przede wszystkim trudnymi warunkami egzystencji sił zajętych w tym zakładzie, a zwłaszcza lekarskich, które zarówno wskutek nawału pracy, jak wskutek położenia zakładu nie mogą szukać polepszenia materyalnych warunków bytu w praktyce zawodowej poza zakładem, a które podlegają ogólnemu wzrostowi drożyzny wszystkich artykułów niezbędnych potrzeb, dalej wzrostem agend i czynności zakładu, wreszcie trudnością pozyskiwania sił nowych dla pracy w zakładzie na dotychczasowych warunkach etatowych. Nadto zwraca przedłożenie Wydziału krajowego uwagę na fakt, że w ciągu roku 1907 zostały etaty płac lekarzy i urzędników krajowych szpitali we Lwowie i Krakowie uchwałami Wysokiego Sejmu podwyższone tak, że obecny etat zakładu kulparkowskiego jest w porównaniu do nich mniej korzystnym, a dla takiej nierówności nie ma żadnego uzasadnienia rzeczowego.

Powiększenia etatu lekarskiego domaga się z jednej strony wzrost liczby chorych, jaki się stale objawia, od czasu przeprowadzonego rozszerzenia Zakładu, powodując przeciążenie personalu lekarskiego przez doglądanie i pielęgnowanie chorych, spisywanie historii chorób, załatwianie rozlicznych agend urzędowych tak, że do pracy naukowej tego personalu w takich warunkach nie może być mowy. Wy

dział krajowy zaznacza też w swem sprawozdaniu, że w obecnym stanie wiedzy psychiatrycznej zadania każdego większego zakładu nie powinny się kończyć na udzielaniu opieki chorym i odosobnieniu ich od świata, ale mają dążyć do posuwania naprzód nauki o chorobach umysłowych przez oparcie jej na wynikach dokładnych sekcji zwłok, oraz na badaniach chemicznych, histologicznych i bakteriologicznych. Tylko taki zakład, który te działy teoretyczne sumiennie prowadzi, może stanąć na wysokości nowoczesnych wymagań i posiadać zaufanie swojego społeczeństwa. Obecnie zakład kulparkowski, mimo że należy do typu największych szpitali dla obłąkanych, posiada bogaty i obfity materiał przypadków chorobowych, naukowo nader cennyh — materiału tego zupełnie nie wyzyskuje i nie kształci na nim dostatecznie swoich sił lekarskich. Jest to jedna z przyczyn, dla której też Kulparków cierpi na brak lekarzy. Wodzi bowiem lekarze, którzyby się chcieli zawodowo poświęcić psychiatryi, omijają Kulparków, wiedząc, że nie znajdą tam potrzebnych pracowni naukowych ani odpowiedniego kierownictwa. W ten sposób wiedza psychiatryczna w Kulparkowie nie idzie naprzód z wymaganiami czasu, a nawet może się znaleźć w tyle, sekcye bowiem zwłok odbywają się pobieżnie, bez wymaganej ścisłości i nie dają naukowych wyników, o dalszych zaś badaniach w laboratorium mowy nawet być nie może, bo do tej roboty potrzeba specjalnego przygotowania i ciągłej nieprzerwanej wprawy, czego żaden z lekarzy, zajętych praktycznie przy chorych nie jest w stanie posiadać. W interesie zatem nauki, jak i dobra umysłowo chorych, umieszczonych w krajowym zakładzie, leży potrzeba oddania działu badań teoretycznych na stałe w ręce doświadczonego i wyszkolonego lekarza, któryby zarazem był czynny jako prosektor zakładowy, obowiązany do naukowego odbywania sekcji zwłok osób zmarłych w Zakładzie.

Nadto stwierdza Wydział krajowy, że pozyskanie psychiatrycznie przygotowanych sił lekarskich dla zakładu jest niezmiernie trudnem, w kraju bowiem nie było do niedawna odpowiednich oddziałów na wyższych zakładach naukowych, kształcących w tym kierunku młodzież, a nadto ograniczona w tej dziedzinie chorób praktyka i nieświetne wobec szczupłego etatu posad lekarskich widoki materialne nie mogły stanowić skutecznej zachęty do oddania się psychiatryi. Wobec tego ze wszech miar wskazanem jest ustalenie posad dwóch lekarzy asystentów, mianowanych dotychczas zawsze tylko na przeciąg dwóch lat, a to przy równoczesnem podwyższeniu ich płacy.

Zmiany w etacie posad i płac lekarzy i administracyjnych urzędników, proponowane przez Wydział krajowy wprowadzają: 1) ujednostajnienie tytułatury urzędników krajowych zakładów leczniczych. 2) wprowadza zniesienie przyznanych dotychczas tytułem relutum za wikt rocznych kwot przez ustanowienie w ich miejsce dodatków funkcyjnych, do emerytury nie wliczalnych, 3) podwyższenie dla 3 wyższych posad lakarskich płacy o 5% oraz odpowiednie podwyższenie dodatków pięcioletnich, 4) zrównanie płac personalu administracyjnego z płacami analogicznych rang urzędników krajowych.

Komisya budżetowa podziela w zupełności motywa, uzasadniające przedłożone przez Wydział krajowy wnioski przedkłada też Wysokiemu Sejmowi wnioski Wydziału krajowego do uchwalenia z dwiema jedynie nieznacznymi zmianami w etacie płac. Mianowicie proponuje Komisya, przychylając się do petycyi dyrektora zakładu kulparkowskiego, ustanowienie wysokości płacy tegoż dyrektora na kwotę 6.400 K, podczas gdy wniosek Wydziału krajowego oznaczał tę płacę na 6.300 K, a dalej proponuje Komisya podwyżkę płacy prymaryuszów zakładu o 200 K rocznie, a więc oznaczenia tej płacy na 3.400 K, podczas gdy Wydział krajowy proponował tu 3.200 K

Zmiany te uzasadnia Komisya potrzebą odpowiedniego stopniowania płac w etacie, gdyby zaś zatrzymać kwotę, proponowaną przez Wydział krajowy, to pobory nowo mianowanego prymaryusza byłyby niższe od pborów sekundaryusza, mającego 3% dodatki pięciolecia.

Obie powyższe zmiany wniosków Wydziału krajowego proponuje Komisya budżetowa w porozumieniu z przedstawicielem Wydziału krajowego w Komisji.

Opierając się na powyższem przedstawieniu rzeczy, wnosi Komisya :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

1. Etat posad i płac krajowego zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie, uchwalony dnia 27. października 1904 l. s. 1581 04, traci moc obowiązującą ; w mieście jego ustanawia się następujący :

I. Etat posad.

A) Zarząd i służba lekarska.

1. Dyrektor ze stopniem doktora medycyny, posiadający wykształcenie teoretyczne i praktyczne w psychiatrii, pełni obowiązki naczelnego lekarza.

Przy obsadzeniu posady dyrektora wolno Wydziałowi krajowemu nie zważać na wiek §. 3. ustawy służby krajowej, wymagany.

2. Dziesięciu lekarzy doktorów medycyny, mianowicie : trzech prymaryuszy, czterech sekundaryuszy i trzech asystentów.

B) Służba duchowna :

1. Jeden kapelan obrządku rzymsko-katolickiego.

2. Jeden kapelan obrządku grecko-katolickiego.

C) Służba administracyjna :

1. Rządca.

2. Dwóch oficyałów.

3. Trzech asystentów.

4. Inspicyent.

5. Dwóch praktykantów.

6. Maszynista.

D) Służba niższa :

1. Woźny.

2. Oddźwierny przy furcie zakładowej.

3. Oddźwierny przy bramie wjazdowej.

II. Etat płac.

1. Dyrektor :

- a) płaca 6.400 koron ;
- b) dodatek funkcyjny 1000 koron ;
- c) mieszkanie z opałem i światłem ;
- d) trzy dodatki pięcioletnie po 800 koron.

2. Prymaryusze :

- a) płaca po 3.400 koron ;
- b) dodatek funkcyjny 1000 koron ;
- c) mieszkanie z opałem i światłem ;
- d) trzy dodatki pięcioletnie po 600 koron.

3. Sekundaryusze :

- a) płaca po 2100 koron ;
- b) dodatek funkcyjny 1000 koron ;
- c) mieszkanie z opałem i światłem ;
- d) trzy dodatki pięcioletnie po 400 koron.

4. Asystenci :

- a) płaca po 1500 koron ;
- b) dodatek funkcyjny 1000 koron ;
- c) mieszkanie z opałem i światłem ;
- d) trzy dodatki pięcioletnie po 200 koron.

5. Kapelani :

- a) płaca po 800 koron ;
- b) mieszkanie z opałem i światłem ;
- c) wikt albo relutum za wikt ;
- d) trzy dodatki pięcioletnie po 100 koron.

6. Rządca :

- a) płaca roczna 2800 koron ;
- b) dodatek funkcyjny 960 koron ;
- c) mieszkanie z opałem i światłem ;
- d) cztery dodatki trzyletnie po 200 koron.

7. Oficynałowie :

- a) płaca po 2.200 koron ;
- b) dodatek funkcyjny 768 koron ;
- c) mieszkanie z opałem i światłem ;
- d) trzy dodatki trzyletnie po 200 koron.

8. Asystenci :

- a) płaca po 1.600 koron ;
- b) dodatek funkcyjny 576 koron ;
- c) mieszkanie z opałem i światłem ;
- d) trzy dodatki trzyletnie po 200 koron.

9. Inspicyent :

- a) płaca 1600 koron ;
- b) dodatek funkcyjny 576 koron ;
- c) mieszkanie z opałem i światłem ;
- d) trzy dodatki trzyletnie po 200 koron.

10. Praktykanci :

- a) płaca po 1200 koron ;
- b) dodatek funkcyjny 576 koron ;
- c) mieszkanie z opałem i światłem ;
- d) dwa dodatki trzyletnie po 200 koron i dodatki starszeństwa, pierwszy po 12 latach w kwocie 200 koron, drugi po 15 latach w kwocie 200 koron.

11. Maszynista :

- a) płaca 1600 koron ;
- b) dodatek funkcyjny 800 koron ;
- c) mieszkanie z opałem i światłem.
- d) trzy dodatki pięcioletnie po 100 koron.

12. Wozny :

- a) płaca 1000 koron ;
- b) mieszkanie z opałem i światłem,
- c) dodatek na ubiór 100 koron ;
- d) dodatki pięcioletnie po 60 koron.

13. Oddźwierny przy furcie zakładowej :

- a) płaca 1000 koron ;
- b) mieszkanie z opałem i światłem ;
- c) dodatek na ubiór 100 koron ;
- d) dodatki pięcioletnie po 60 koron.

14. Oddźwierny przy bramie wjazdowej :

- a) płaca 1000 koron ;
- b) mieszkanie z opałem i światłem ;
- c) dodatek na ubiór 100 koron ;
- d) dodatki pięcioletnie po 60 koron.

2. Uchwała podwyższająca etat posad lekarskich o jednego (czwartego) sekundaryusza wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1909 roku.

3. Sejm zatwierdza wstawione do Rubr. I. budżetu krajowego zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie podwyższone kredyty dla urzędników zakładu mianowanych przed powzięciem powyższych uchwał tytułem dodatków funkcyjnych :

- a) dla rządcy 1.000 koron ;
- b) dla oficyałów, asystentów i inspicyenta po 800 koron,

Przewodniczący :

K. Badeni.

Sprawozdawca :

Dr. Loewenstein.

